

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/135/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5813202633
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5813202633.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členiek JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v spore žalobcu: Mgr. Andrea Buricová, správca konkurznej podstaty úpadcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., so sídlom kancelárie Hviezdoslavovo námestie 27, 026 01 Dolný Kubín, IČO 42 392 268, zastúpeného JUDr. Jozefom Polákom, advokátom so sídlom Aleja Slobody 1890/50, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 37 981 765, proti žalovaným: 1/ D. E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XX/XX, XXX XX C., zastúpená obchodnou spoločnosťou ADVOKÁCIA, s.r.o., so sídlom Hollého 10, 949 01 Nitra, IČO: 36 854 107, 2/ H. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, XXX XX J., zastúpený obchodnou spoločnosťou CREDIS Law s.r.o., so sídlom Plynárenská 1, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 955 341, 3a/ K. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, XXX XX J., 3b/ K. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, XXX XX J., 4/ OVP ORAVA, s.r.o., so sídlom Oravická 617/20, 028 01 Trstená, IČO: 31 608 957, zastúpená obchodnou spoločnosťou ADVOKÁCIA, s.r.o. so sídlom Hollého 10, 949 01 Nitra, IČO: 36 854 107, o neplatnosť záložnej zmluvy a o neplatnosť kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 9C/53/2013-479 zo dňa 14. mája 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 9C/53/2013-479 zo dňa 14. mája 2021 vo výrokoch II. až VI. zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Námestovo na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 9C/53/2013-479 zo dňa 14. mája 2021 vo výroku I. zostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Námestovo (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zastavil konanie o návrhu žalobcu na rozšírenie žaloby zo dňa 15.12.2014 (výrok I.), ďalej žalobu zamietol (výrok II.), žalovaným 1/ a 4/ priznal voči žalobcovi spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.), žalovanému 2/ priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok IV.) a žalovaným 3a/ a 3b/ priznal voči žalobcovi spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok V.). Napokon zrušil neodkladné opatrenie, nariadené uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/140/2020-336 zo dňa 08.12.2020 (výrok VI.).

2. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil tým, že žalobou doručenou mu dňa 03.04.2013 v zmysle jej špecifikácie zo dňa 19.01.2021 sa žalobca prvým žalobným petítom domáhal, aby súd určil, že zmluva medzi žalovaným 4/, D. A. F. (pôvodne žalovaný 3/) a žalovanou 1/, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Tvrdošín, evidovaná pod č. V179/2012 je neplatná. Druhým žalobným petítom žalobca žiadal určiť, že zmluva medzi žalovanou 1/, D. A. F. (pôvodne žalovaný 3/), žalovaným 4/ a žalovaným 2/, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Tvrdošín, evidovaná pod č. V1757/2012 je neplatná a tretím petítom určenia, že nehnuteľnosti špecifikované v žalobnom návrhu patria do nevysporiadanej masy BSM bývalých manželov A. B. (úpadca) a žalovanej 1/.

3. Žalobca na odôvodnenie žaloby uviedol, že na Okresnom súde Námestovo prebieha konanie vedené pod spis. zn. 8C/124/2012, predmetom ktorého je určenie, že pohľadávka pôvodne žalovaného 3/ (A. F.) voči žalovanej 1/ vo výške 132.775,67 eur s príslušenstvom z titulu zmluvy o pôžičke z roku 2007 uvedená v notárskej zápisnici č. N 66/2012,

NZ 19052/2012, NCR1s 19461/2012 spísanej na Notárskom úrade JUDr. Boženy Lonekovej, neexistuje a určenia, že právny úkon žalovanej 1/, a to uznanie dlhu a súhlas dlžníka s exekúciou, spísané vo forme predmetnej notárskej zápisnice sú od počiatku neplatné a konanie pod spis. zn. 8C/125/2012, v rámci ktorého sa žalobca domáha určenia, že pohľadávka žalovaného 4/ voči žalovanej 1/ vo výške 132.775,67 eur s príslušenstvom z titulu zmluvy o finančnej výpomoci z roku 2006 uvedená v notárskej zápisnici č.

N 65/2012, NZ 1945/2012, NCR1s 19456/2012 spísanej na Notárskom úrade JUDr. Boženy Lonekovej, neexistuje a určenia, že právny úkon žalovanej 1/, a to uznanie dlhu a súhlas dlžníka s exekúciou spísané vo forme predmetnej notárskej zápisnice sú od počiatku neplatné. Žalobca ďalej uviedol, že na základe uvedených pohľadávok, ktoré považuje za vykonštruované a ktoré žalovaná 1/ uznala notárskymi zápisnicami, sa tieto stali exekučným titulom a došlo k zriadeniu záložného práva zmluvou V179/2012 o zriadení záložného práva, a to na zabezpečenie pohľadávky s príslušenstvom zabezpečených veriteľov: žalovaného 4/ a pôvodne žalovaného 3/ na predmet zálohu, t. j. na všetky pozemky zapísané na LV č. XXXX k. ú. H. v podiele 1/1. Ďalej uviedol, že zmluvou o prevode č. V 1757/2012, účastníkmi ktorej sú žalovaná 1/ ako osoba povinná plniť zo záložnej zmluvy, pôvodne žalovaný 3/ a žalovaný 4/ ako záložní veritelia a žalovaný 2/ ako nadobúdateľ, došlo k realizácii záložného práva záložných veriteľov, a to priamym prevodom nehnuteľností - pozemkov zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. H., a tou istou zmluvou nad rámec predmetu zálohu k prevodu nehnuteľností - pozemkov zapísaných na LV č. XXXX, L. XXXX, k. ú. H. na žalovaného 2/, ktorá skutočnosť vyplýva zo zmluvy č. V1757/2012. Predmetné nehnuteľnosti pritom stále tvoria masu bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) bývalých manželov B. a konanie Okresného súdu Námestovo vedené pod spis. zn. 8C/196/2010 o vyporiadanie BSM doposiaľ nebolo právoplatne skončené. Žalobca poukázal na to, že k prevodu majetku došlo medzi priateľmi z jednej obce, ako aj na to, že žalovaný 2/ nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom zmluvy č. V1757/2012 neoprávnené užíva, keď tieto nájomnou zmluvu zo dňa 03.12.2012 ďalej prenajíma žalovanému 4/. Žalobca bol toho názoru, že žalobou napádané zmluvy sú postihnuté absolútnou neplatnosťou. Poukázal na ust. § 657 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „OZ“), a to že zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou, ako aj to že zmluva o pôžičke nemá náležitosti právneho úkonu v zmysle ust. § 37 OZ. Žalobca mal za to, že k faktickému poskytnutiu peňažných prostriedkov v posudzovanom prípade nikdy nedošlo, účelom uvedeného právneho úkonu bolo niečo iné ako požičanie peňazí, účelom úkonu bolo zabezpečenie exekučného titulu na exekúciu majetku v BSM, t. j. majetku úpadcu a žalovanej 1/ s cieľom poškodiť majetkové práva a oprávnené záujmy úpadcu. Pokiaľ neexistuje záväzok na vrátenie peňažných prostriedkov, je zrejmé, že uznanie takéhoto záväzku / dlhu, obsiahnutého v notárskej zápisnici, je uznaním neplatným. Keďže je neplatné uznanie dlhu notárskou zápisnicou, je rovnako neprípustné viesť voči povinnému exekučné konania na základe neexistujúceho exekučného titulu. V nadväznosti na uvedené je neprípustné zabezpečovať majetok záložnou zmluvou, ani pristupovať k realizácii záložného práva prevodom majetku, tak ako to učinili žalovaní. V závere žalobca poukázal na to, že k prevodom nehnuteľností, ktoré sú predmetom neplatnosťou nápadných zmlúv, došlo napriek tomu, že nehnuteľnosti tvoria doposiaľ nevysporiadanú masu BSM rozvedených manželov B., o čom žalovaná 1/ ako aj pôvodne žalovaný 3/ a žalovaný 4/ v čase realizácie nepochybne mali vedomosť. Dispozícia nehnuteľným majetkom patriacim do BSM jedným z manželov pritom podľa ustálenej súdnej praxe nepatrí k bežným veciam pri správe spoločného majetku manželov, resp. exmanželov a úpadca na takúto dispozíciu majetkom súhlas nedal. Rovnako tak plnenie z majetku patriaceho do BSM bez právneho dôvodu tretej osobe nie je bežnou vecou. Žalovaná 1/ uznaním neexistujúcich dlhov spôsobila právne následky vo forme vedených exekučných konaní, zriadenia záložného práva zmluvou V179/2012, a v konečnom dôsledku aj výkonu záložného práva zmluvou č. V1757/2012 o prevode majetku, a tak de facto plnila tretím osobám bez právneho dôvodu, s čím úpadca nikdy neprejavil súhlas. Naliehavý právny záujem žalobcu na určenie neplatnosti zmluvy č. V179/2012 a zmluvy č. V1757/2012 považoval žalobca za daný, keďže bol prevedený majetok v BSM úpadcu a žalovanej 1/, čím bol učený neoprávnený zásah do majetkových práv úpadcu ako spoluvlastníka majetku v BSM.

4. Podaním zo dňa 21.01.2021 žalobca na výzvu súdu prvej inštancie špecifikoval petit žalobného návrhu vzhľadom na čas, ktorý uplynul od podania žaloby. Zároveň uviedol, že

na rozšírení žalobného návrhu o ďalšie dva petity, ktoré uskutočnil podaním zo dňa 15.12.2014, o ktorom návrhu nebolo meritórne rozhodnuté, netrvá a rozšírenie petitu žalobného návrhu zo dňa 15.12.2014 berie v celom rozsahu späť.

5. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 9C/53/2013-410 zo dňa 20.04.2021 z dôvodu úmrtia pôvodne žalovaného 3/ A. F. dňa 01.08.2020 rozhodol o pokračovaní v konaní s jeho dedičmi, a to so žalovanými 3a/ a 3b/.

6. Žalovaní 1/ a 4/ v rámci obrany poukázali na to, že žalobcom je už správca konkurznej podstaty, ktorý dotknuté nehnuteľnosti zapísal do konkurznej podstaty, pričom ako dôkaz zápisu uviedol neplatný právny úkon. Išlo teda o povinnosť správy v zmysle ust. § 80 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je daný vtedy, ak nie je možno nápravu dosiahnuť inak, resp. ak je táto žaloba pre dosiahnutie nápravy účinnejšia než iné právne prostriedky. Pokiaľ teda správca spísal dotknuté nehnuteľnosti, nemá po dni 04.10.2016 naliehavý právny záujem na podanie inej určovacej žaloby ako sporu vyvolaného konkurzom, pričom zákona č. 7/2005 Z. z. je v danej veci právnym predpisom lex specialis. Nemá teda právny význam, že správca dal súhlas na vedenie konania. Žalovaní 1/ a 4/ poukázali na to, že sa v rámci prebiehajúceho konkurzu vedie konanie o vylúčenie sporných nehnuteľností z konkurznej podstaty. Popri vedení takéhoto konania však iná určovacia žaloba nemá miesto. V tejto súvislosti žalovaní 1/ a 4/ poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Obdo/21/2017, konkrétne na to, že správca konkurznej podstaty nemá naliehavý právny záujem na žalobe o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, ak má za to, že k zápisu vlastníckych práv tretej osoby do katastra došlo na základe neplatného právneho úkonu, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3Obdo/13/2008, v ktorom sa riešila úplne identická právna otázka a síce, či je možné určiť neplatnosť kúpnej zmluvy, ak už na účastníka bol vyhlásený konkurz. Zaradenie veci do konkurznej podstaty má za následok, že vlastnícke právo úpadcu k zaradeným veciam sa prezumuje, pričom zákon č. 7/2005 Z. z. poskytuje osobe, ktorá sa domnieva, že veci nemali byť zahrnuté do konkurznej podstaty, možnosť domáhať sa vylúčenia veci z tejto podstaty. Žalovaní 1/ a 4/ navrhli žalobu zamietnuť z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu. Žaloba je bez právneho významu, navyše prípadný kladný rozsudok by bol nevykonateľný.

7. Žalovaný 2/ v rámci obrany uviedol, že kumulácia žalobných petítov nie je prípustná, pretože to, čo patrí a nepatrí do BSM sa rieši v rámci konania o vyporiadanie BSM. Žalobca nesprávne uviedol, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, pretože táto žaloba sa riadi ustanoveniami zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“). Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline spis. zn. 9Co/175/2012, v ktorom odvolací súd konštatoval, že žalobca neosvedčil vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, ako aj na konanie vedené pod spis. zn. 10C/209/2016, v ktorom sa žalobca domáha, že nehnuteľnosti patria do BSM a konanie o určenie, že pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o pôžičke medzi žalovanou 1/ a žalovaným 4/ neexistuje, ktoré konanie bolo uznesením Okresného súdu Námestovo spis. zn. 8C/125/2012 zo dňa 11.05.2021 zastavené a naliehavý právny záujem bol spochybnený. Žalobca tak neosvedčil naliehavý právny záujem na podanej žalobe, tvrdenia žalobcu o neexistencii pôžičiek sa nezakladajú na pravde a predovšetkým z pohľadu žalovaného 2/ nie sú právne významne, ani spôsobilé spochybníť jeho vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Jeho vlastnícke právo sa spravuje právnymi princípmi kúpy premetu zálohu od záložného veriteľa konajúceho podľa ust. § 161n ods. 6 OZ pri výkone záložného práva v mene záložcu. Žalovaná 1/ zastúpená záložným veriteľom - žalovaným 4/ ako prevodca nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, uzatvorili kúpnu zmluvu dňa 23.11.2012, čo bolo viac ako 9 mesiacov potom, ako došlo k uzavretiu záložnej zmluvy medzi žalovanou 1/ a záložným veriteľom. Žalobca (úpadca) mal teda dostatok času na podanie prípadnej žaloby o neplatnosť záložnej zmluvy a vyznačenie tejto skutočnosti v katastri, zvlášť v situácii keď zástupca žalobcu od februára 2012 aktívne spochybňoval podpis predmetnej zmluvy. Je teda fakt, že v čase podpisu kúpnej zmluvy žalovaným 2/ dňa 23.11.2012 nebol na príslušných LV evidovaný zákaz žalovanej 1/ ani záložného veriteľa nakladať s predmetom zálohu, ako ani žiadne súdne konanie o prípadnej neplatnosti záložného práva záložného veriteľa k predmetu zálohu. V tejto súvislosti žalovaný 2/ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Cdo/28/2019 zo dňa 27.06.2019 a nález Ústavného súdu SR spis. zn. I.ÚS/549/2015 zo dňa 16.03.2016, a to že žalovaný 2/ nemal pochybnosti z údajov zapísaných v katastri nehnuteľnosti, že záložný veriteľ disponuje platným záložným právom k nehnuteľnostiam. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo/71/2011 zo dňa 20.02.2013 o dobrú vieru ide vtedy, ak nadobúdateľ nehnuteľností s ohľadom na okolnosti ani pri vynaložení potrebnej opatrnosti, nemal dôvodné pochybnosti o tom, že v skutočnosti subjektu, ktorý je ako nositeľ určitého práva zapísaný v katastri nehnuteľnosti, takéto právo nesvedčí. Zo všetkých LV, ktoré sú predmetom kúpnej zmluvy je evidentné, že žalovaný 2/ je vedený či už ako výlučný alebo podielový spoluvlastník titulom kúpnych zmlúv. Poznámka o začatí súdneho konania evidovaná na LV č. XXXX bola len

k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo, teda najmä vtedy, ak vyriešenie predbežnej otázky ešte neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3Cdo 98/2004, spis. zn. 3Cdo 112/2004, spis. zn. 1Cdo 91/2006, spis. zn. 3Cdo 56/2011).

12. Pokiaľ ide o prvý žalobný návrh, súd prvej inštancie mal za to, že na tomto určení žalobca nemá naliehavý právny záujem. Žalobcom požadované určenie nepredstavuje také určenie, ktoré by napriek meritórnemu rozhodnutiu vyriešilo spory medzi stranami, keďže by neodstránilo spornosť medzi nimi, nezamedzilo by ďalším sporom a neodstránilo by ani právnu neistotu žalobcu voči žalovaným. Dôvodom na takýto záver bola skutočnosť, že na základe predmetnej zmluvy už došlo k zrealizovaniu záložného práva, a to zmluvou o prevode č. V1757/2012, vklad ktorej bol povolený do katastra nehnuteľností, čo je zrejme aj z druhého petitu žaloby. Preto len určením neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva by nedošlo ku konečnému rozhodnutiu a vyriešeniu sporu medzi stranami.

13. K druhému žalobnému návrhu mal súd prvej inštancie za to, že uvedenú neplatnosť musí ako prejudiciálnu otázku riešiť súd v rámci konania o vyporiadanie BSM, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 8C/196/2010 a ktoré konanie nie je právoplatne skončené. Poukázal na znenie ust. § 143 OZ a uviedol, že je nesporné, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom zmluvy nadobudla žalovaná 1/ počas manželstva so žalobcom, čo vyplýva aj z vyhlásenia žalobcu a žalovanej 1/ zo dňa 20.03.2009. V čase zániku BSM teda nehnuteľnosti tvorili masu BSM a k ich prevodu došlo až po jeho zániku. K vyriešeniu postavenia strán sporu podľa názoru súdu prvej inštancie dôjde pri vyporiadaní BSM v rámci konania vedeného pod spis. zn. 8C/196/2010.

14. Rovnaký záver zastával súd prvej inštancie aj v prípade tretieho žalobného petitu. Keďže táto žaloba bola podaná po zániku BSM, nemôže byť určené, že nehnuteľnosti patria do nevyporiadaneho BSM, keďže BSM už neexistuje. Sporné nehnuteľnosti, ktoré sú obsahom zmlúv, ktorých neplatnosti sa žalobca dovoľával a žiadal, aby súd určil, že patria do nevyporiadanej masy BSM, bude súd vysporiadať v konaní o vyporiadanie BSM, pričom účelom samostatnej právnej úpravy konania o vyporiadaní BSM je odstránenie duplicity prejednávania veci, čo by mohlo prelomiť princíp právnej istoty a zásadu ne bis in idem.

15. Súd prvej inštancie poukázal aj na tú skutočnosť, že na pôvodného žalobcu bol uznesením Okresného súdu Žilina spis. zn. 4K/21/2014 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 234/2014 dňa 08.12.2014 vyhlásený konkurz a žalobca, ktorým je toho času správca konkurznej podstaty úpadcu doplnil do súpisu všeobecnej podstaty novú súpisovú zložku, a to nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu z dôvodu, že sa jedná o nehnuteľnosti patriace do BSM, scudzené odporovateľným právnym úkonom. Ako osoba, v prospech ktorej svedčí sporný zápis je uvedený žalovaný 2/. Táto skutočnosť bola zverejnená v Obchodnom vestníku č. 184/2016 dňa 26.09.2016, pričom dňa 04.10.2016 bola v Obchodnom vestníku zverejnená pod č. 190/2016 oprava v uvedení dôvodu zápisu, a to „nehnuteľnosti patriace do BSM, scudzené neplatným právnym úkonom“. V zmysle § 80 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. sa do súpisu zapisuje aj majetok tretích osôb nadobudnutý na základe neplatných právnych úkonov. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu vydania majetku nadobudnutého na základe neplatného právneho úkonu do podstaty možno v konkurze uplatniť ako pohľadávku proti dotknutej podstate, avšak len v rozsahu, v akom by bol tento nárok uspokojený, ak by sa uplatnil prihláškou; to neplatí, ak sa tento nárok uplatnil prihláškou. Zákon v predmetnom ustanovení poskytuje osobe, v tomto prípade žalovanému 2/ v prípade, že sa domnieva, že sporné nehnuteľnosti nemali byť zapísané do konkurznej podstaty, možnosť domáhať sa ich vylúčenia z tejto podstaty, čo žalovaný 2/ aj urobil žalobou podanou na Okresnom súde Žilina v konaní vedenom pod spis. zn. 18Cbi/6/2017. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 18Cbi/6/2017-1820 zo dňa 19.11.2020 žalobu zamietol, pričom v čase rozhodovania súdu prvej inštancie uvedené rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť. V tejto súvislosti preto súd prvej inštancie rovnako ako žalovaný 1/ a 4/ mal za to, že ani v tomto prípade žalobca nemá naliehavý právny záujem na určeníach, ktorých sa domáhal, keďže vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom napádaných zmlúv bude vyriešené v konaní vedenom pod spis. zn. 18Cbi/6/2017.

16. Napokon súd prvej inštancie uviedol, že v priebehu konania rozhodol Krajský súd v Žiline o nariadení neodkladného opatrenia, a to uznesením č. k. 7Co/140/2020-336, v zmysle ktorého žalovaný 2/ je povinný zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami uvedenými vo výroku predmetného uznesenia, a to v rozsahu predaja, darovania, dania do nájmu, zámeny, založenia, zaťaženia vecným bremenom, vypožičania alebo vloženia do obchodnej spoločnosti alebo družstva. Keďže súd prvej inštancie žalobu zamietol rozhodol, rozhodol podľa ust. § 335 ods. 1 CSP aj o zrušení predmetného neodkladného opatrenia, keďže rozhodnutím vo veci samej odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené.

17. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 CSP s poukazom na úspech žalovaných v plnom rozsahu, a preto im priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

18. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch II. až VI. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. Žalobca považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za predčasné a rozhodnuté na základe nedostatočne zisteného skutkového a právneho stavu, pričom poukázal na ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f) a h) CSP. Podľa jeho názoru naliehavý právny záujem na požadovanom určení bol a je daný tým, že v katastri nehnuteľností je vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vyznačené na meno žalovaného 2/ a nie na meno úpadcu alebo jeho manželky. Pozitívnym výrokom súdu prvej inštancie o žalobe by tak došlo k obnoveniu zápisu žalovanej 1/ ako vlastníčky, resp. spoluvlastníčky predmetných nehnuteľností v katastri nehnuteľností vrátane zápisu všetkých nadobúdacích titulov, čo by odstránilo spornosť ohľadom otázky, že predmetné nehnuteľnosti patria do masy BSM. Za takejto situácie je potom existencia naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu vo vzťahu k žalobe o určenie, že sporná záložná zmluva je neplatná. Druhým žalobným petítom žiadal určiť, že sporná zmluva

V 1757/2012 je neplatná a tretím, že nehnuteľnosti špecifikované v žalobnom návrhu patria do nevysporiadanej masy BSM bývalých manželov úpadcu a žalovanej 1/. Naliehavý právny záujem na tomto určení je preukázaný vždy, a to bez ohľadu na to, či prebieha alebo neprebieha konanie o vyporiadanie BSM úpadcu a žalovanej 1/, alebo konanie o vylúčenie veci z konkurznej podstaty vedené na Okresnom súde Žilina pod spis. zn. 18Cbi/6/2017, pretože rozsudok vo veci vyporiadania BSM ani rozsudok vo veci vylúčenia veci z konkurznej podstaty nemôže slúžiť ako podklad k vykonaniu zmeny vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení bol daný, pretože súčasný faktický stav nezodpovedá právnomu stavu. Žalovaný 2/ je evidovaný v katastri nehnuteľností ako výlučný vlastník, resp. spoluvlastník nehnuteľností napriek tomu, že tieto nehnuteľnosti nadobudli úpadca a jeho bývalá manželka žalovaná 1/ za trvania manželstva zo spoločných prostriedkov, pričom ich BSM nebolo doteraz vyporiadané. Tým, že sa súd prvej inštancie odmietol meritorne zaoberať podanou žalobou, porušil tým zásadu zákazu denegatio iustitiae, spočívajúcu v tom, že súd je povinný vykonávať súdnicvo.

20. Žalobca v podanom odvolaní ďalej poukázal na viaceré rozhodnutia najvyšších súdnych autorít a na to, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie odporuje ustálenej súdnej praxi dovolacieho súdu. Ďalej v odvolaní uviedol, že žaloba o určenie a žaloba o vylúčenie zo súpisu podstaty majú svoje opodstatnenie dané predmetom konania, ktorý bol nimi určený. Keďže predmety týchto žalôb sa líšia, možnosť uplatnenia jednej z nich nevylučuje prípadné úspešné uplatnenie druhej. Zapisanie určitého majetku do súpisu konkurznej podstaty umožňuje správcovi i jeho následné speňažovanie. Právnym prostriedkom ochrany inej osoby (spravidla vlastníka) proti neoprávnenému zahrnutiu takéhoto majetku do súpisu konkurznej podstaty je práve vylučovacia (excindačná) žaloba podľa ust. § 78 ods. 3, 4 zákona č. 7/2005 Z. z. Otázka určenia neplatnosti nadobúdacích titulov nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama osebe za následok vylúčenie tejto veci zo súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu. Princípom excindačnej žaloby je zistiť, či právo patriace osobe, ktoré vylučuje zapísanie veci do súpisu, je silnejšie ako právo úpadcu k tejto veci, a teda excindačné konanie je osobitným druhom určovacej žaloby. Predmetom a účelom vylučovacej žaloby nie je určenie vlastníctva a na druhej strane prostredníctvom určovacej žaloby nemožno dosiahnuť vylúčenie veci z konkurzu, vzhľadom na dikciu ust. § 78 ods. 8 zákona č. 7/2005 Z. z. Tieto dva druhy žalôb majú rozličný zmysel a význam. Predmetom konania vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod spis. zn. 18Cbi/6/2017 je návrh žalovaného 2/ na vylúčenie špecifikovaných nehnuteľností z konkurznej podstaty z dôvodu, že je ich vlastníkom. Podľa zákona č. 7/2005 Z. z. jedným z právnych dôvodov nároku na vylúčenie veci je vlastníctvo k predmetnej veci. Žaloba smerujúca proti správcovi na vylúčenie veci neprávom zaradenej do konkurznej podstaty je žalobou procesnou a nie hmotno-právnou, pretože zadržanie veci správcom v konkurznej podstate je úkon podľa procesných predpisov a nie podľa práva hmotného. Súd sa v takýchto prípadoch k právu založenému predpismi hmotného práva (právny dôvod žaloby) vyjadruje, resp. ho skúma len ako otázku predbežnú.

21. Napadnutý rozsudok považoval žalobca v rozpore aj s ustálenou rozhodovacou činnosťou Krajského súdu v Žiline, in concreto s obsahom uznesenia č. k. 11Co/158/2019-288 zo dňa 30.07.2019, ktoré bolo vydané v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 10C/209/2016. Odkaz súdu prvej inštancie na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn.

3Cdo 460/2013 zo dňa 10.04.2014, z ktorého vyplýva, že nie je daný naliehavý právny záujem v konaniach o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ak súčasne prebieha konanie o vyporiadanie BSM rozvedených manželov, nemohol v tomto prípade obstáť z dôvodu, že v danom prípade žalobca

- správca konkurznej podstaty úpadcu, ktorý vedie konanie o vyporiadanie BSM so svojou bývalou manželkou žalovanou 1/, ako žalovaného označil H. I., ktorý je zapísaný ako vlastník nehnuteľností, o ktorých žalobca tvrdí, že patria do masy zaniknutého BSM, a preto má naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Rozsudok vo veci vyporiadania BSM, na ktorý vo svojich záveroch poukazuje súd prvej inštancie, nemôže slúžiť ako podklad k vykonaniu zmien vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. Je tomu tak z toho dôvodu, lebo žalovaný 2/ nie je stranou sporu o vyporiadanie BSM toho času už bývalých manželov. V súdnej veci bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že žalovaná 1/ pri nakladaní s nehnuteľnosťami patriacimi do masy BSM v rámci záložnej zmluvy zavkladovanej pod č. V179/2012 a kúpnej zmluvy zavkladovanej pod č. V 1757/2012 konala s nekalým úmyslom v snahe hrubo poškodiť majetkové práva úpadcu ako druhého z manželov, pričom rozhodnutím súdu o určení neplatnosti právnych úkonov, ktoré sú ako nadobúdacie titul zapísané v katastri nehnuteľností vo vzťahu k žalovanému 2/ by sa definitívnym spôsobom vyriešili vzťahy medzi stranami sporu. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku na niekoľkých miestach poukázal na vedenie konania o vyporiadanie BSM na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 8C/196/2010 s tým, že neplatnosť spornej kúpnej zmluvy musí ako prejudiciálnu otázku riešiť v tomto konaní a že k vyriešeniu postavenia strán sporu teda dôjde pri vyporiadaní BSM, no z rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 8C/196/2010-887 zo dňa 27.07.2018 vyplýva, že túto otázku v rámci tohto konania súd napriek námietkam žalobcu neskúmal ani ako otázku predbežnú. Žalobca poukazoval na to, že žalovaný 2/ až 4/ nevystupujú ako strany sporu v konaní vedenom pod spis. zn. 8C/196/2010, preto bol záver súdu prvej inštancie o tom, že k vyriešeniu postavenia strán sporu dôjde v rámci konania vedeného pod spis. zn. 8C/196/2010, objektívne nesprávny. Na odvolanie žalobcu bol rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 8C/196/2010-887 zo dňa 27.07.2018 zrušený a vec bola vrátená Okresnému súde Námestovo na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že stav podľa katastra nehnuteľností nie je namieste v konaní o vyporiadanie BSM favorizovať voči právnej úprave BSM, keďže špeciálnou právnou úpravou, ktorá má prednosť voči úprave všeobecnej, je (práve) právna úprava týkajúca sa masy BSM. Práve z dôvodu, že konanie vedené na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 8C/196/2010 nebolo ku dňu vydania napadnutého rozsudku právoplatne skončené bolo zrejmé, že otázka neplatnosti kúpnej zmluvy zavkladovanej pod č. V1757/2012 ako aj záložnej zmluvy zavkladovanej pod č. V 179/2012 nebola právoplatne vyriešená v žiadnom konaní ani ako otázka predbežná.

22. Ako nesprávny vnímal žalobca tiež záver súdu prvej inštancie o nedostatku naliehavého právneho záujmu vo vzťahu k prvému petitu žaloby, pretože kúpna zmluva zavkladovaná pod č. V 1757/2012 bola uzatvorená medzi účastníkmi práve pri realizácii záložného práva, ktoré bolo neplatne zriadené záložnou zmluvou zavkladovanou pod č. V 179/2012. Z obsahu kúpnej zmluvy je zrejmé, že táto na obsah záložnej zmluvy poukazuje a že je uzatvorená na jej základe (napr. čo do splnomocnenia záložného veriteľa pre uzatvorenie záložnej zmluvy v mene žalovanej 1/). Nebol teda správny právny záver súdu prvej inštancie o tom, že neexistuje naliehavý právny záujem žalobcu na tomto petite žaloby, pretože záložná zmluva č. V 179/2012 a kúpna zmluva č. V 1757/2012 sú vzájomne závislými zmluvami. V rámci konania o vyporiadanie BSM súd nemôže vo výroku rozhodnutia deklarovať neplatnosť záložnej zmluvy a kúpnej zmluvy, toľž nemôže takýmto rozhodnutím spochybníť uvedené právne úkony ako nadobúdacie tituly zapísané v katastri nehnuteľností. Závazný je pritom iba výrok súdneho rozhodnutia, nie jeho odôvodnenie. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považoval žalobca za nezákonný, arbitrárny, zmätočný a nedostatočne odôvodnený.

23. V záveroch podaného odvolania vyslovil názor, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za prekvapivé rozhodnutie, nakoľko súd prvej inštancie počas celého konania ani v rámci predbežného právneho posúdenia veci neuviedol ani len náznakom, že by mal akúkoľvek pochybnosť o existencii naliehavého právneho záujmu vo vzťahu k podanej žalobe. Žalobca tak bol vylúčený z možnosti tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. V tejto súvislosti poukázal aj na obsah uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/140/2020-336 zo dňa 08.12.2020, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie a ktoré súd prvej inštancie napadnutým výrokom VI. zrušil. Bolo totiž zrejmé, že Krajský súd v Žiline pred tým, ako v tomto konaní vydal neodkladné opatrenie, skúmal všetky procesné podmienky potrebné k vydaniu neodkladného opatrenia, pričom nemal akúkoľvek pochybnosť o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovaných určeníach. Pre žalobcu tak bol nepochopiteľný procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý pri nezmenenom skutkovom stave žalobu zamietol pre údajný nedostatok naliehavého právneho záujmu, aj keď Krajský súd v Žiline v tom istom konaní vydal uznesenie o neodkladnom opatrení, v ktorom mal naliehavý právny záujem žalobcu na požadovaných určeníach za preukázaný.

24. Žalovaní 1/ a 4/ vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že žalobou samotnou sa žalobca domáhal ešte za účinnosti O.s.p. troch určovacích výrokov, pričom počas konania prišlo k vyhláseniu konkurzu na majetok žalobcu – fyzickej osoby a v konaní je aktuálne stranou jeho konkurzný správca. Ak cieľom pôvodného žalobcu pred vyhlásením konkurzu bolo dosiahnuť určenie právnych skutočností, ktoré koniec – koncov aj tak mali a mohli slúžiť len na zlepšenie jeho pomerov pri vyporiadavani BSM, teda zjednodušene povedané zvýšiť jeho majetkové zložky – aktíva pri vyporiadani BSM, vyhlásením konkurzu na pôvodného žalobcu sa zásadne zmenili pomery pre takéto žaloby. Akékoľvek zisťovanie a určovanie majetku dlžníka v konkurze sa ďalej riadi príslušnými ustanoveniami zákona č. 7/2005 Z. z., ktorý je právnym predpisom lex specialis pre všetky ďalšie právne vzťahy dotknuté konkurzom. Správca predmetné nehnuteľnosti (ktoré mali byť dotknuté touto žalobou) zapísal do konkurznej podstaty so spornou poznámkou – síce najskôr na základe iného právneho dôvodu, neskôr ho ale zmenil na: nehnuteľnosti patriace do BSM, scudzené neplatným právnym úkonom (publikácia v OV č. 190/2016 zo dňa 04.10.2016), teda nešlo o možnosť, ale povinnosť správcu v zmysle ust. § 80 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. Otázkou teda je, či má konkurzný správca aktívnu právnú legitimáciu na vedenie takto podanej žaloby po zápise nehnuteľností do súpisu v konkurze. Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je daný vtedy, ak nie je možné nápravu dosiahnuť inak, resp. ak je určovacia žaloba pre dosiahnutie nápravy účinnejšia, než iné právne prostriedky. Pokiaľ teda zákon č. 7/2005 Z. z. v ust. § 80 ods. 2 dáva správcovi oprávnenie zapísať do súpisu aj majetok tretích osôb nadobudnutý na základe neplatných právnych úkonov, nemá správca z tohto dôvodu aktívnu legitimáciu na podanie už inej určovacej žaloby po dni 04.10.2016 a nemôže v tejto veci preukázať naliehavý právny záujem. Vo veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu je možné viesť už len žaloby vyvolané konkurzom, medzi ktoré patrí najmä žaloba o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, pričom takáto žaloba existuje, kde žalobcom je žalovaný 2/ a pasívne legitimovaným správca. Iná určovacia žaloba tu už (po vyhlásení konkurzu) nemá miesto. Žalovaní poukázali na judikatúru Najvyššieho súdu SR republiky a uviedli, že súd prvej inštancie správne a v súlade s rozhodovacou praxou rozsudkom zamietol žalobu, lebo žalobca nielenže má iné právne prostriedky pre dosiahnutie svojho cieľa (mať majetkové zložky v BSM, ktoré sa bude vyporiadavať), ale ešte ich aj využil (súpis v OV, vedenie vylučovacej žaloby a vedenie žaloby o vyporiadanie BSM), preto na vedenie takejto žaloby nemá naliehavý právny záujem. Či nejaká majetková zložka patrí/nepatrí do majetkovej podstaty úpadcu sa teda zistí v konkurznom konaní a prípadne po ukončenej excindačného konania (potom môže nasledovať vyporiadanie BSM). Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaní 1/ a 4/ navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

25. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k odvolaniu odmietol všetky tvrdenia žalobcu, prezentované v odvolaní. Žalobca podľa neho v konaní nepreukázal naliehavý právny záujem a ani sa k nemu na pojednávaní dňa 14.05.2021 nevedel konštruktívne vyjadriť. Žalobca nie je aktívne legitimovaným subjektom na podanie žaloby, v súvislosti s čím žalovaný 2/ poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Obdo/21/2017 zo dňa 25.04.2018. Z tam uvedeného je evidentné, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva úpadcu k nehnuteľnostiam a ani na určení neplatnosti akejkoľvek zmluvy. Navyše úpadca nebol nikdy evidovaný na príslušných LV ako vlastník, resp. spoluvlastník nehnuteľností. Správca zapísal predmetné nehnuteľnosti do súpisu majetku úpadcu a žalovaný 2/ sa legitímne domáhal vylúčenia týchto nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod spis. zn. 18Cbi/6/2017. Iniciovanie akéhokoľvek ďalšieho konania zo strany žalobcu nie je opodstatnené. Žalobca nepostupoval správne, keď inicioval toto konanie. Žalobca zahrnul do konkurznej podstaty majetok vo vlastníctve žalovaného 2/, ktorý následne na to podal na Okresný súd Žilina žalobu o vylúčenie veci z konkurznej podstaty. Je vecou Okresného súdu Žilina, aby prejudiciálne posúdil absolútnu neplatnosť právneho úkonu, v prípade žalovaného v 2/ - kúpnej zmluvy medzi ním a žalovaným 4/. Správca v konkurznom konaní nemá naliehavý právny záujem na žalobe o určenie vlastníctva úpadcu k nehnuteľnostiam, ak má za to, že k zápisu vlastníckych práv tretej osoby do katastra nehnuteľností došlo na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Odvolací súd by mal vziať do úvahy rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR v tom smere, že je vecou súdu, ktorý rozhoduje o excindačnej žalobe, aby prejudiciálne posúdil platnosť právneho úkonu. Určovacia žaloba má, ako bolo už nespočetnekrát judikované, preventívnu povahu a má poskytnúť ochranu právnemu postaveniu žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva. V zásade platí, že určovacia žaloba nie je opodstatnená tam, kde došlo k porušeniu práva a bola podaná žaloba na plnenie. Podľa žalovaného 2/ tak žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na podaní žaloby aj z dôvodu, že určovacia žaloba má preventívny charakter a nie je opodstatnená v prípadoch, kedy už k porušeniu práva došlo. Súd preto nemôže skúmať platnosť kúpnej a záložnej zmluvy. Navyše súd nemôže určiť, že nehnuteľnosti patria do BSM medzi úpadcom a žalovanou 1/, pretože BSM zaniklo právoplatnosťou rozsudku o rozvoze manželstva. Podľa rozhodnutí Najvyššieho súdu SR spis. zn.

2Cdo 32/1998, spis. zn. 2Cdo 131/2006 obsahom žaloby nemôže byť určenie práva za dobu minulú a ani do budúcnosti. Súd nemôže určiť, že nehnuteľnosti patria do BSM, ktoré aktuálne neexistuje. Otázka neplatnosti právneho úkonu manžela je v súdnej praxi riešená ako otázka predbežná v konaní o vyporiadanie BSM medzi manželmi (ktoré aktuálne medzi žalovanou 1/ a úpadcom prebieha). Ak by súd žalobe žalobcu vyhovel, neodstránila by sa spornosť právneho vzťahu medzi stranami. Navyše konanie o vylúčenie veci z konkurznej podstaty by stratilo svoje opodstatnenie. Žalovaný 2/ poukázal na to, že úpadcovi by v prípade záveru súdu o tom, že nehnuteľnosti patria do masu BSM v rámci konania o vyporiadanie BSM patrila tzv. náhradová pohľadávka voči žalovanej 1/, t. j. žaloba je neopodstatnená, pretože postavenie úpadcu v konaní o vyporiadanie BSM je isté a jeho právo ohrozené nie je. Žalovaný 2/ ďalej vo vyjadrení k odvolaniu zopakoval svoje hmotnoprávne námietky prezentované v konaní na súde prvej inštancie Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

26. Žalobca v odvolacej replike na vyjadrenie žalovaných 1/ a 4 uviedol, že žalobu nepodával on, ale táto bola podaná v roku 2013 úpadcom. Už v samotnej žalobe bolo uvedené, v čom spočíval naliehavý právny záujem pôvodného žalobcu. Vstupom do konkurzu musel ako správca vstúpiť do práv úpadcu, aby zachoval ochranu jeho práv vyplývajúcich z ust. § 145

a § 40a OZ v spojení s ust. § 853 OZ. Inak by nepreukázal dovolanie sa relatívnej neplatnosti právnych úkonov v žalobe citovaných. Nešlo o žalobu o určenie absolútne neplatného právneho úkonu. Netrvaním na podanej žalobe by on ako správca konkurznej podstaty poškodil úpadcu v jeho majetkových právach, pretože úpadca žalobou zo dňa 25.03.2013, ktorú podal na súd dňa 03.04.2013, sa dovolával (relatívnej) neplatnosti dvoch kúpnych zmlúv, ktoré sú predmetom petitu a pokiaľ by v konaní riadne nepokračoval, spôsobilo by to nepreukázanie dovolania sa relatívnej neplatnosti týchto právnych úkonov. Ak by riadne nepokračoval v konaní, mohlo by byť dovolávanie sa relatívnej neplatnosti formou žaloby na súde neúčinné. Z uvedeného dôvodu nie je možné súhlasiť s vyjadrením žalovaného 2/, ktorý sa odvoláva na neaplikovateľný názor uvedený v rozsudku Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Obdo/21/2017, pretože v porovnanom prípade nešlo o určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu, ale o dovolávanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu, bez ktorej by zostali napadnuté kúpne zmluvy platnými. CSP vo svojej právnej úprave v prechodných ustanoveniach rešpektuje zásadu zákazu retroaktivity, a preto vo všeobecnosti treba rešpektovať záver, že žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu pre porušenie práv manžela, resp. bývalého manžela v zmysle ust. § 40a OZ môže obstáť z pohľadu naliehavého právneho záujmu podľa ust. § 80 písm. c) O.s.p. najmä vtedy, ak došlo k prevodu majetku nie v bežnej veci, a teda ak došlo k porušeniu práva manžela na vyslovenie súhlasu s prevodom nehnuteľností. Všetky právne závery, ktoré sa vzťahujú už na novú právnu úpravu a tvrdené sú, že platia aj pre konanie o žalobe o neplatnosť záložnej zmluvy a o neplatnosť kúpnej zmluvy, sú neopodstatnené a právne irelevantné. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení bol podmienkou určovacej žaloby podľa procesnej právnej úpravy účinnej v čase podania tejto žaloby obsiahnutej v ust. § 80 O.s.p. Žaloba bola podaná v čase pred nadobudnutím účinnosti CSP a podľa prechodného ust. § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Podľa uvedeného ustanovenia O.s.p. bolo možné podať žalobu o určenie neplatnosti právneho vzťahu. Podanie vylučovacej žaloby nie je postačujúcim nástrojom ochrany napr. pri nehnuteľnostiach. V takýchto prípadoch je potrebné doplniť ochranu poskytovanú vylučovacou žalobou o ďalší prostriedok, ktorým je určovacia žaloba. Žalobca mal za to, že je potrebné skúmať rozdielnosť týchto dvoch žalôb porovnaním zmyslu a účelu týchto žalôb. V tejto rovine žalobca zopakoval argumentáciu už uvedenú v odvolaní. Záverom v kontexte hmotnoprávnych námietok žalovaného 2/ žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 1VObdo/2/2020 zo dňa 27.04.2021.

27. Žalobca v odvolacej replike na vyjadrenie žalovaného 2/ uviedol tvrdenia ako v odvolacej replike na vyjadrenie žalovaných 1/ a 4 a žiadal, aby bolo odvolaniu vyhovené v plnom rozsahu.

28. Žalovaní 1/ a 4/ v odvolacej duplike podali vyjadrenie, ktoré sa však výlučne týkalo judikátu uvádzanému žalobcom, ktorý sa domáha aplikácie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Cdo/96/2008. V predmetnom rozhodnutí sa síce pripúšťa možnosť súbehu určovacej žaloby a žaloby o vylúčenie veci z konkurznej podstaty (excindačnej žaloby), poukázali však na to že predmetné rozhodnutie sa týkalo vtedy platného právneho stavu vylučovacej žaloby podľa ust. § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, pričom v toho čase platnej právnej úprave podľa zákona č. 7/2005 Z. z. je excindačná žaloba (a vôbec spory správcu) upravené a precizované inak a na to, že súbeh týchto žalôb sa podľa tohto judikátu aj tak pripúšťa len pre žalobu o určenie vlastníckeho práva k veci, ktorou táto žaloba nie je. Preto podľa ich názoru nie je možné danú judikatúru aplikovať na skutkový stav a žalobu v tejto veci. V ostatnom zotrvali na tom, čo uviedli vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu.

29. Podaním zo dňa 27.04.2022 žalobca doplnil argumentáciu k existencii naliehavého právneho záujmu, pričom chcel poukázať na to, že pri zhodnom okruhu strán Krajský súd v Žiline v konaní vedenom

pod spis. zn. 6Co/30/2020 vydal dňa 30.11.2021 rozsudok, v ktorom v podstate v zhodnom právnom probléme u tých istých sporových strán vyslovil na str. 10 v bode 33 právny názor, že konanie o určenie neexistencie práva, vo vzťahu ku ktorým bol preukázaný naliehavý právny záujem, pretože uspokojením pohľadávky vyplývajúcej zo spornej notárskej zápisnice, by došlo k zníženiu hodnoty majetku patriaceho do BSM a tým aj k poškodeniu úpadcu. Pokiaľ by sa uvedenou pohľadávkou zaoberal súd v konaní o vysporiadanie BSM, nemohol by v sporných otázkach rozhodnúť (riešil by iba predbežnú otázku) a zamedziť tak prípadnému výkonu rozhodnutia na základe notárskej zápisnice ako exekučného titulu. V predmetnej veci vedenej v odvolacom konaní platí v podstate to isté, pretože v konaní o vyporiadanie BSM súd nemôže rozhodnúť o neplatnosti záložnej zmluvy a realizačnej kúpnej zmluvy, ktorou sa realizovalo záložné právo. Môže to riešiť len ako predbežnú otázku, avšak nebude to mať vplyv na zmenu zápisu v katastri nehnuteľností. Tým je preukázaný naliehavý právny záujem, pretože žalobca má právo na preukázanie opaku zápisov v katastri nehnuteľností.

30. Iné podania sporových strán v tomto odvolacom konaní súdu predložené neboli.

31. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch II. až VI. bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP) – žalujúcou stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, včas (§ 362 ods. 1 CSP) a proti rozhodnutiu, ktoré je možné napadnúť takýmto opravným prostriedkom [§ 355 ods. 1 a 2 a § 357 písm. e) a m) CSP], preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania postupom podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, konštatujúc dôvodnosť odvolania žalobcu, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP vo výroku II., ako aj v závislých výrokoch III. až V. o nároku na náhradu trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

(§ 391 ods. 1 CSP). V nadväznosti na to potom odvolací súd podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI. V odvolaní nenapadnutom výroku I. zostal rozsudok súdu prvej inštancie týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

32. Na úvod odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v priebehu konania bol pôvodne označený správca úpadcu K. D. B., uznesením Okresného súdu Žilina spis. zn. 4K/21/2014 zo dňa 27.09.2023 (zverejneným v Obchodnom vestníku č. 186/2023 dňa 29.09.2023) odvolaný z funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu a následne Okresný súd Žilina uznesením spis. zn. 4K/21/2024 zo dňa 18.10.2023 (zverejneným v Obchodnom vestníku č. 203/2023 dňa 24.10.2023), ustanovil do funkcie správcu úpadcu K. M. N., so sídlom kancelárie G. O. XX, XX XX P. I., IČO: 42 392 268. Nový správca úpadcu sa tak stal ex lege (§ 47 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z. z.) stranou sporu – žalobcom.

33. Odvolací súd považuje ďalej za potrebné zdôrazniť, že aj napriek skutočnosti, že žaloba bola podaná ešte za účinnosti zákona O.s.p. účinného do 30.06.2016, bolo potrebné žalobu v zmysle ust. § 470 ods. 1 CSP, ktoré s účinnosťou od 01.07.2016 stanovilo okamžitú aplikabilitu Civilného sporového poriadku ako procesnoprávnej normy, posudzovať podľa ust. § 137 písm. c) a d) CSP.

34. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

35. Podľa ust. § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

36. Určovacia žaloba podľa § 137 písm. c) CSP je skôr preventívneho charakteru a má miesto jednak tam, kde jej pomocou možno eliminovať stav ohrozenia práva či neistoty v právnom vzťahu a k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak, a jednak v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravy, tvoriace určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov strán. Tieto funkcie korešpondujú s podmienkou naliehavého právneho záujmu. Ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať, že ich určovacia žaloba bude plniť, nebude ani právny záujem na takomto určení.

37. V danom prípade sa žalobca (ako správca konkurznej podstaty úpadcu A. B. - pôvodného žalobcu, ktorý sa stal stranou sporu namiesto úpadcu v zmysle § 47 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z.) medzi iným domáhal aj určenia, že v žalobe špecifikované spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach patria do nevyporiadaného (zaniknutého) BSM úpadcu a žalovanej 1/.

38. Súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol s odôvodnením, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení. K tomuto záveru súd prvej inštancie dospel na základe toho, že žaloba bola v danom prípade podaná po zániku BSM úpadcu a žalovanej 1/ a nemôže byť teda súdom určené, že nehnuteľnosti patria do nevysporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva, keďže toto už neexistuje. Súd prvej inštancie zaujal názor, že v rámci vedeného konania o vyporiadanie BSM úpadcu a žalovanej 1/ Okresný súd Námětovo prejudiciálne posúdi aj otázku vlastníctva sporných nehnuteľností, teda či tieto urobí predmetom vyporiadania. Účelom samostatnej právnej úpravy konania o vyporiadani BSM je odstránenie duplicity prejednávania veci, čo by mohlo prelomiť princíp právnej istoty a zásadu ne bis in idem. Žalobca v konaní o vyporiadanie BSM zahrnul do masy BSM aj sporné nehnuteľnosti. Vo vzťahu k žalovanému 2/ súd prvej inštancie uviedol, že tento sa excindačnou žalobou domáhal vylúčenia sporných nehnuteľností z konkurznej podstaty (tieto boli do podstaty zapísané v zmysel ust. § 80 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z.), pričom tak vlastníctvo sporných nehnuteľností, ktoré boli predmetom napádaných zmlúv, bude určené v danom konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod spis. zn. 18Cbi/6/2017.

39. Odvolací súd sa s dôvodmi napadnutého rozhodnutia nestotožnil, pričom naopak dospel k záveru, že žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, že sporné nehnuteľnosti patria do zaniknutého BSM úpadcu a žalovanej 1/. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí opomenul skutočnosť, že výrok právoplatného rozsudku je záväzný len pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak (§ 228 ods. 1 CSP). Rozsudok, ktorým sa vyporiada BSM, je tak záväzný len pre strany konania o vyporiadani BSM, ktorými sú manželia (resp. bývalí manželia, v posudzovanej veci úpadca, miesto ktorého vstúpil do konania správca a žalovaná 1/). Je teda zrejmé, že vo vzťahu k aktuálne v katastri evidovanému vlastníkovi sporných nehnuteľností, t. j. pre žalovaného 1/, nebude výrok rozsudku o vyporiadani BSM úpadcu a žalovanej 1/ záväzný. Odstránenie právnej neistoty, ako účelu sledovaného žalobou o určenie vlastníckeho práva, spočíva práve v tom, že na podklade určovacieho výroku rozsudku súdu môže dôjsť k zmene zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností (záznamom podľa § 34 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), a to za podmienky, že rozsudok súdu bude záväzný pre osobu, ktorej vlastníctvu svedčí doterajší zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. Zohľadniac uvedené rozsudok o vyporiadani BSM by nebol spôsobilým podkladom pre vykonanie zmeny zápisu vlastníckych práv k sporným nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľností, a to napriek tomu, že by zo strany príslušného procesného súdu došlo prejudiciálne k posúdeniu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. Strana sporu o vyporiadanie BSM, ktorej bola sporná nehnuteľnosť prikázaná v rámci vyporiadania do výlučného vlastníctva, resp. obe strany tohto sporu, v prípade prikázania spornej nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva, by tak na podklade rozsudku o vyporiadani BSM nedosiahli zmenu zápisu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, keďže rozsudok o vyporiadani BSM nie je pre aktuálne v katastri nehnuteľností zapísaného vlastníka záväzný. Po vyporiadani BSM by sa tak strana, ktorá spornú nehnuteľnosť vyporiadaním nadobudla do výlučného vlastníctva, resp. strany, ak by spornú nehnuteľnosť vyporiadaním nadobudli do podielového spoluvlastníctva, museli domáhať na súde následnou žalobou určenia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti podanou proti v katastri nehnuteľností aktuálne zapísanému vlastníkovi. V danom prípade žaloba o určenie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam má aj preventívny charakter, pretože na jej podklade vydaný rozsudok bude záväzný aj pre obe strany sporu o vyporiadanie BSM (žalobcu a žalovanú 1/) a zároveň už následne po vyporiadani BSM, nebude musieť ktorákoľvek strana sporu o vyporiadanie BSM na ochranu svojho vlastníckeho práva podávať žalobu o určenie vlastníckeho práva proti žalovanému 2/ v katastri nehnuteľností aktuálne zapísanému vlastníkovi sporných nehnuteľností. Právnu neistotu žalobcu neodstráni ani prípadný určovací výrok o neplatnosti spornej kúpnej zmluvy, na základe ktorej došlo k vkladu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalovaného 2/ rozhodnutím Správy katastra Tvrdošín pod č. V 1757/2012, keďže na podklade tohto určovacieho výroku rozsudku by došlo v zmysle ust. § 34 ods. 2 Katastrálneho zákona v katastri nehnuteľností len k vyznačeniu stavu pred uzavretím spornej kúpnej zmluvy, t. j. k zápisu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalovanej 1/.

40. Na danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, že sporné nehnuteľnosti patria do nevyporiadaného (zaniknutého) BSM úpadcu a žalovanej 1/ nemôže nič zmeniť ani rozhodnutie súdu o excindačnej žalobe žalovaného 2/, keďže toto rozhodnutie nie je rozhodnutím o určení vlastníckeho práva, ale rozhodnutím o ne/vylúčení určitého majetku z konkurznej podstaty, ktoré navyše nie je záväzné pre žalovanú 1/ ako prípadnú bezpodielovú spoluvlastníčku sporných nehnuteľností. Odvolací súd sa zároveň stotožnil so žalobcom, že v danom prípade je aj v posudzovanej veci aplikovateľné

uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Cdo/96/2008 zo dňa 28.10.2009 (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutia súdov SR č. 6 ročník 2010 pod poradovým č. 52), v zmysle ktorého právnej vety sama skutočnosť, že prebieha konanie o (excindačnej) žalobe na vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty, nezakladá bez ďalšieho nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení, že je vlastníkom tejto veci. Na aplikovateľnosti tohto právneho názoru Najvyššieho súdu SR na posudzovanú vec nemá vplyv ani to, že toho času je v platnosti už iný zákon upravujúci konkurz (zákon č. 7/2005 Z. z.) a iný procesný poriadok, pretože inštitút excindačnej žaloby a určovacej žaloby aj podľa tejto neskoršej právnej úpravy majú zásadne totožný význam a účel, ktorý sa prijatím neskoršej úpravy nezmenil. Výsledkom úspešného uplatnenia excindačnej žaloby je vylúčenie veci zo súpisu podstaty, a tým aj strata oprávnenia správcu nakladať s vecou a najmä strata možnosti speňažiť ju. Zahrnutím veci do konkurznej podstaty sa nikdy nemení jej skutočný vlastník, či už je ním úpadca alebo iná osoba. Zápisom veci do súpisu podstaty, rovnako ako právoplatným rozhodnutím o jej vylúčení zo súpisu podstaty alebo o zamietnutí vylučovacej žaloby, nemôže byť nikdy určený vlastník veci. V konaní o vylučovacej žalobe môže byť otázka vlastníctva riešená iba ako otázka predbežná, a to len za predpokladu, že má pre rozhodnutie sporu právny význam. Najvyšší súd SR v označenom rozhodnutí ďalej uviedol, že zamietnutie žaloby o vylúčenie veci zo súpisu podstaty ešte neznamená, že žalobca nemôže byť jej vlastníkom, že vec musí byť v rámci speňažovania majetku patriaceho do podstaty predaná (teraz § 81 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z.). Žaloba o určenie vlastníckeho práva k veci a žaloba o vylúčenie veci zo súpisu podstaty majú svoje opodstatnenie dané predmetom konania, ktorý bol nimi určený. Keďže predmety týchto žalôb sa líšia, možnosť uplatnenia jednej z nich nevylučuje prípadne úspešné uplatnenie druhej. To zároveň znamená, že zo skutočnosti, že je vedené konanie o návrhu žalobcu na vylúčenie veci zo súpisu podstaty, nemožno vyvodzovať nedostatok jeho naliehavého právneho záujmu na určení, že je jej vlastníkom. Ak žalovaní poukazovali na rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Obdo/21/2017 zo dňa 25.04.2018, odvolací súd mal za to, že v posudzovanom prípade Najvyšším súdom SR nešlo o totožnú vec s posudzovanou vecou odvolacím súdom, keďže v posudzovanom prípade Najvyšším súdom SR išlo o majetok, ktorý zapísal správca do konkurznej podstaty a ktorý mal byť vo výlučnom vlastníctve úpadcu. Naproti tomu v posudzovanej veci ide o majetok patriaci do zaniknutého a nevyporiadaného BSM úpadcu a žalovanej 1/, ktorý musí byť v rámci prebiehajúceho konkurzu na majetok úpadcu vyporiadaný v osobitnom súdnom konaní o vyporiadaní BSM úpadcu a jeho bývalej manželky (žalovanej 1/).

41. Napokon nebol ani správny názor súdu prvej inštancie, že z dôvodu zániku BSM úpadcu a žalovanej 1/ už nemožno určiť, že sporné nehnuteľnosti patria do nevyporiadaného (zaniknutého) BSM, keďže už prestalo existovať. Pokiaľ totiž nedošlo k vyporiadaniu zaniknutého BSM, právne vzťahy manželov (bývalých manželov) k majetku patriacemu

do BSM sa v zmysle ust. § 853 OZ riadia režimom bezpodielového spoluvlastníctva (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR spis. zn. 5Cz/77/1966 zo dňa 16.09.1966 publikované v Zbierke stanovísk najvyšších súdov a rozhodnutí súdov ČSSR č. 2 ročník 1967

pod poradovým č. 17). Rozhodnutie súdu o určení, že určitá vec patrí do zaniknutého BSM strán je možné zároveň považovať za obdobu rozhodnutia súdu o určení, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, ktoré ustálená rozhodovacia prax súdov pripúšťa.

42. Súd prvej inštancie tak nesprávne právne posúdil posudzovanú vec v časti rozhodnutia o určení, že v žalobe špecifikované spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach patria do nevyporiadaného (zaniknutého) BSM úpadcu a žalovanej 1/.

43. Pokiaľ ide o žalobu vo zvyšnej časti - určenie neplatnosti právnych úkonov, t. j. spornej záložnej a kúpnej zmluvy, žalobca ich neplatnosť vyvodzoval z ust. § 145 ods. 1 veta druhá OZ v spojení s ust. § 40a OZ. V posudzovanom prípade teda tvrdil, že išlo o relatívne neplatné právne úkony.

44. Podľa ust. § 137 písm. d) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

45. Podľa ust. § 145 ods. 1 OZ, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

46. Podľa ust. § 40a OZ, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

47. Z povahy požadovaného určenia relatívnej neplatnosti sporných zmlúv je zrejmé, že sa jednalo o žalobu podľa ust. § 137 písm. d) CSP, t. j. o určenie právnej skutočnosti, keďže dotknuté právne úkony sú bezpochyby právne skutočnosti (§ 2 ods. 1 OZ). Na rozdiel od potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu v rámci konania o žalobnom návrhu podľa ust. § 137 písm. c) CSP, resp. podľa ust. § 80 písm. c) O. s. p. (okrem prípadov, keď naliehavý právnym záujem automaticky vyplýva z osobitného predpisu), v prípade žalobného návrhu podľa ust. § 137 písm. d) CSP (o určenie právnej skutočnosti) právna úprava existenciu naliehavého právneho záujmu ako podmienku prípustnosti podanej žaloby neurčuje. Inými slovami, v spore, ktorého predmetom je určenie právnej skutočnosti podľa ust. § 137 písm. d) CSP žalobca naliehavý právny záujem nepreukazuje. V posudzovanom prípade bolo potrebné za osobitný právny predpis podľa ust. § 137 písm. d) CSP považovať vyššie cit. ust. § 40a OZ. Pokiaľ teda v danom prípade súd prvej inštancie dospel k záveru, že procesná prípustnosť určenia právnych skutočností v danom prípade nevyplýva z osobitného predpisu [§ 137 písm. d) CSP], resp. v zmysle ust. § 470 ods. 2 CSP potom pristúpil ku skúmaniu naliehavého právneho záujmu žalobcu za požadovanom určení relatívnej neplatnosti sporných zmlúv podľa ust. § 80 písm. c) O.s.p., je zrejmé, že vec v tejto časti nesprávne právne posúdil.

48. Pokiaľ sa súd prvej inštancie dopustí omylu v právnom posúdení veci pre chybnú interpretáciu právnej normy a z tohto dôvodu nedostatočne zistí skutkový stav, nemožno konštatovať, že splnil ústavnú a zákonnú povinnosť garantovať obsah základného práva

na súdnu ochranu. Postup súdu prvej inštancie, keď žalobu bez ďalšieho zamietol v dôsledku nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, je potrebné považovať za chybný a ktorý nemožno naprávať pred súdom vyššej inštancie (t. j. aj odvolacím súdom), ale je potrebné, aby bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie, vydané na základe takto vykonaného (chybného postupu), zrušené a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a na to nadväzujúce nové meritórne rozhodnutie.

49. V nadväznosti na uvedené, konštatujúc dôvodnosť odvolania žalobcu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ako aj v závislých výrokoch III. až V. o nároku na náhradu trov konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

50. Ak potom súd prvej inštancie podľa ust. § 335 ods. 1 CSP z dôvodu zamietnutia žaloby zrušil (vo výroku VI. napadnutého rozsudku) neodkladné opatrenie, nariadené uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/140/2020-336 zo dňa 08.12.2020, potom odvolací súd v nadväznosti na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku II. v merite veci v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI.

51. V odvolaní nenapadnutom výroku I. zostal rozsudok súdu prvej inštancie týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

52. V ďalšom konaní súd prvej inštancie, viazaný vec právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) meritórne prejedná, vykoná navrhované dôkazy a nanovo rozhodne, pričom sa vyporiada aj z hmotnoprávnou argumentáciou strán sporu uvedenou stranami v rámci odvolacieho konania. V novom rozhodnutí o veci súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

53. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP]. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona [zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov].